

IJburg - vybraná realizace

parkovací místa u dveří dostupná výtahem

Bytový blok IJburg 23

Autor: **VMX Architects**

Adresa: Maria Austriastraat 624, Amsterdam

Investor: Johan Matser Projectontwikkeling

Náklady: 5 200 000 EUR

Projekt: 1999-2002

Realizace: 2003-2005

Užitná plocha: 6800 m²

VMX architekti odpovídali na potřeby lidí, kteří chtěli vlastnit dům se zahradou, parkovacím místem a dobrým napojením na městskou hromadnou dopravu.

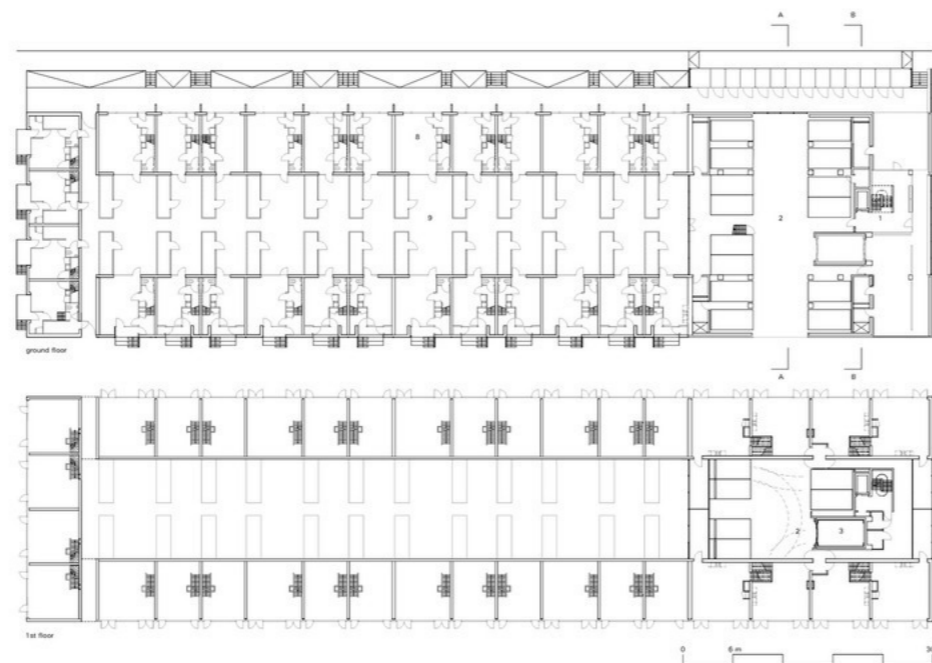
Blok číslo 23 sestává z 25 řadových domů a 28 bytových jednotek, s 8 typy.

Neobvyklé pro IJburg je umístění vnitrobloku. Ten se nachází ve středu bytového domu, se soukromými zahradami které umožňují dvojitou orientaci domů.

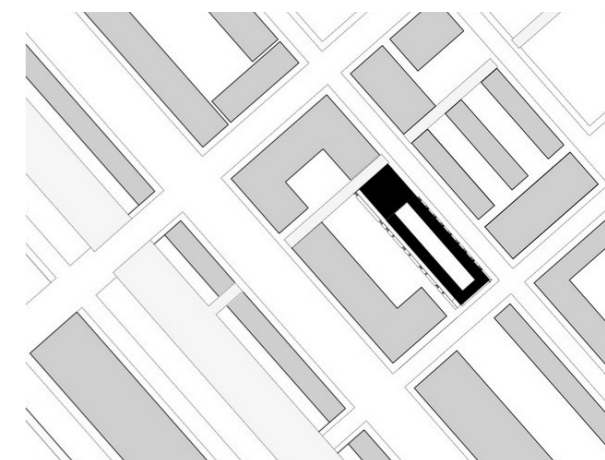
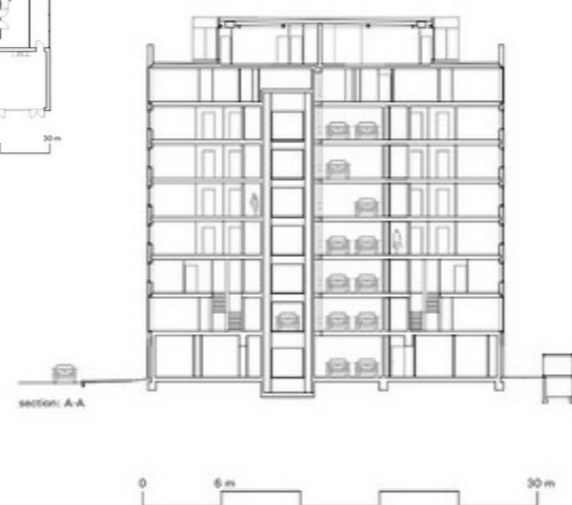
Na čele bytového domu je věž o 9 podlažích. Prvních šest je řešených se čtyřmi nárožními byty na patře a vlastními velkorysými lodžie orientovanými na západ nebo východ. Ve vrchních třech podlažích je 8 luxusních mezonetových apartmánů, kde ve středním podlaží je společenská část s kuchyní, pod ní pokoje se zázemím, a na střeše terasa se slunečním studiem. Parkovací místa pro domy i byty jsou v prvních 6 podlažích věže dostupné výtahem. Velkou výhodou tohoto řešení oproti klasickému podzemnímu parkování je možnost vzrostlých stromů ve vnitrobloku a parkování vlastního auta před dveřmi bytu.

vnitřní atrium

1,2NP

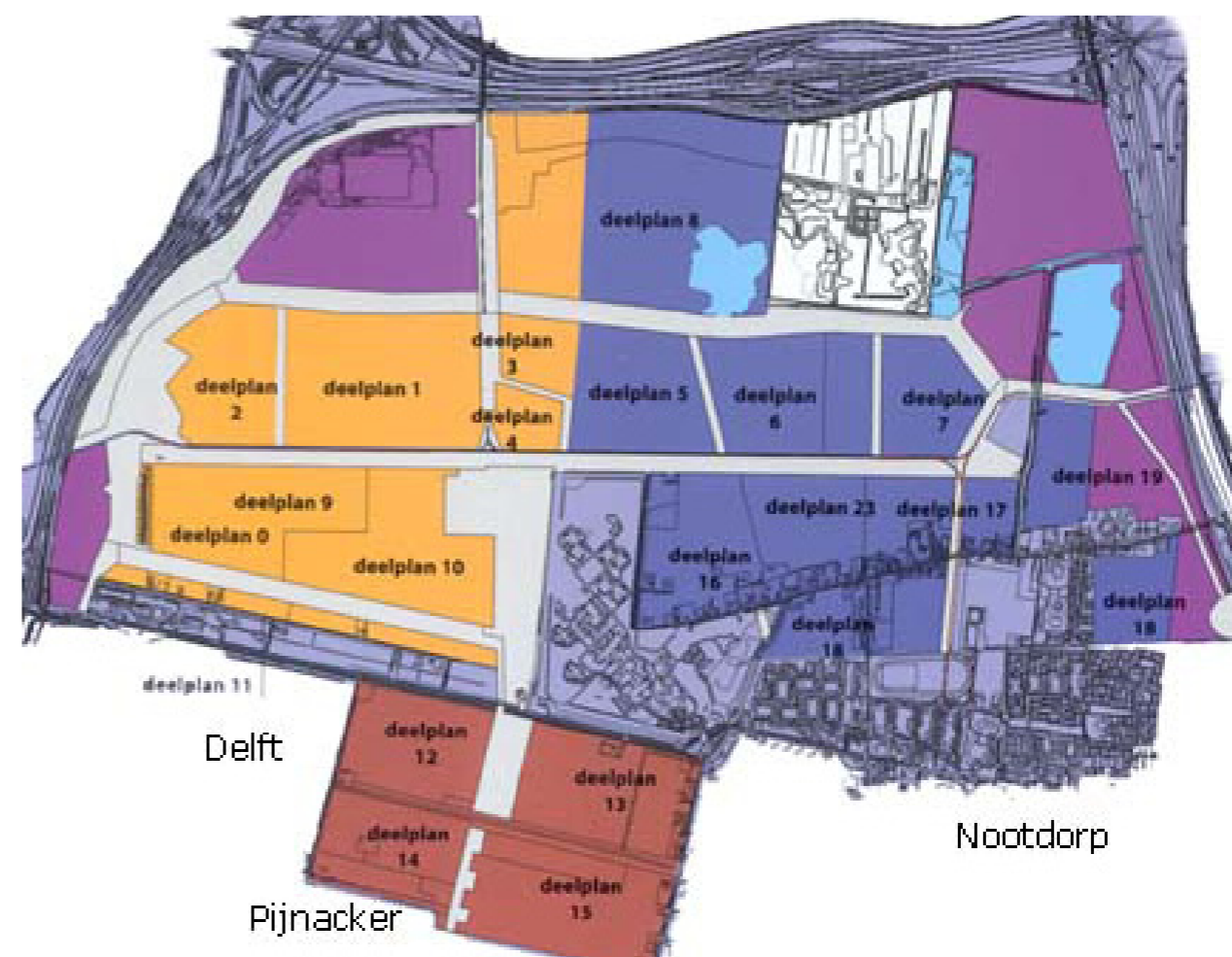
Ypenburg

Adresa: Ypenburg, v blízkosti Haagu
Realizace: 1992 - Dosud

V kostce:

- Vlna budování a osídlování suburbii zaplavila všechny státy Evropy.
- příklad v Holandsku: satelit Den Haagu - Ypenburg.
- Na vysušeném území bývalého vojenského letiště vznikají nové obytné čtvrti.
- Různé příklady řešení obytných souborů - bloková schémata s obytnými dvory, řádková zástavba nebo solitérní bodové struktury

Ypenburg - oblast deelplan 6

klient plánu (developer):
autoři zastavovacího plánu:
spolupracující architekti:
realizace:

Bouwcollectief d' Artagnan development
West 8
Architecten Cie, Zwarte Hond, Diener & Diener, Topos
1998 - 2003

Územní plán Ypenburgu je rozdělen do několika ploch, které se liší v programu, funkčním využití, vlastnostech terénu, kde by měly architektura a urbanismus generovat různorodost v rezidenčních oblastech. **Území je rozděleno do sub-plánů, každý o 500 až 800tech obytných jednotkách. Program pro sub-plán 6 (deelplan 6) byl přiřazen developerovi d'Artagnan což zahrnovalo i návrh masterplanu od West 8.**

Forma uspořádání je dána prostředím a okolím sub - plánu 6. Hlavní část je tvořena systémem dlouhých tříd a širokých bulvárů. Plán obsahuje 497 low-rise jednotek a 153 bytů ve všech cenových kategoriích, školu a sportovní centrum.

Tři speciální místa jsou pomyslnými shluky v pavučině: **park na severu, veřejná zahrada s intimnější atmosférou a hlavní bulvár.** Každá bytová jednotka je situována k nějakému z těchto veřejných prostor nebo k ulici, která na ně vždy směřuje. Všechny veřejné prostory mají svou vlastní identitu, charakter, které je ilustrován specifickým návrhem veřejných prostor.

Základní teze plánu je dvojitá: na jednu stranu **vytvoření individuálních domů na předměstském vzoru, na druhou stranu rozvíjet městskou identitu stanovenou pro Ypenburg.** **Hledání možných kombinací typů domů** by mělo vytvořit možnost k dosažení těchto cílů. Mix domů s různou výškou je pro plán charakteristický. Různorodost vzrůstá díky různým výškám podlaží, počtu podlaží a směru orientace střech. Se stavebním programem pro toto území a dostatkem typologických variací lze tyto principy aplikovat na celé čtvrti. Návrh je založen na klidné a pevné architektuře s důrazem na sousedství.

spolupráce architektů

Master plan West 8 rozdělil území relativně nahodile mezi 4 architekty. Bloky jsou definovány ulicemi zdánlivě ležérním stylem a vytvářejí silný vizuální účinek.

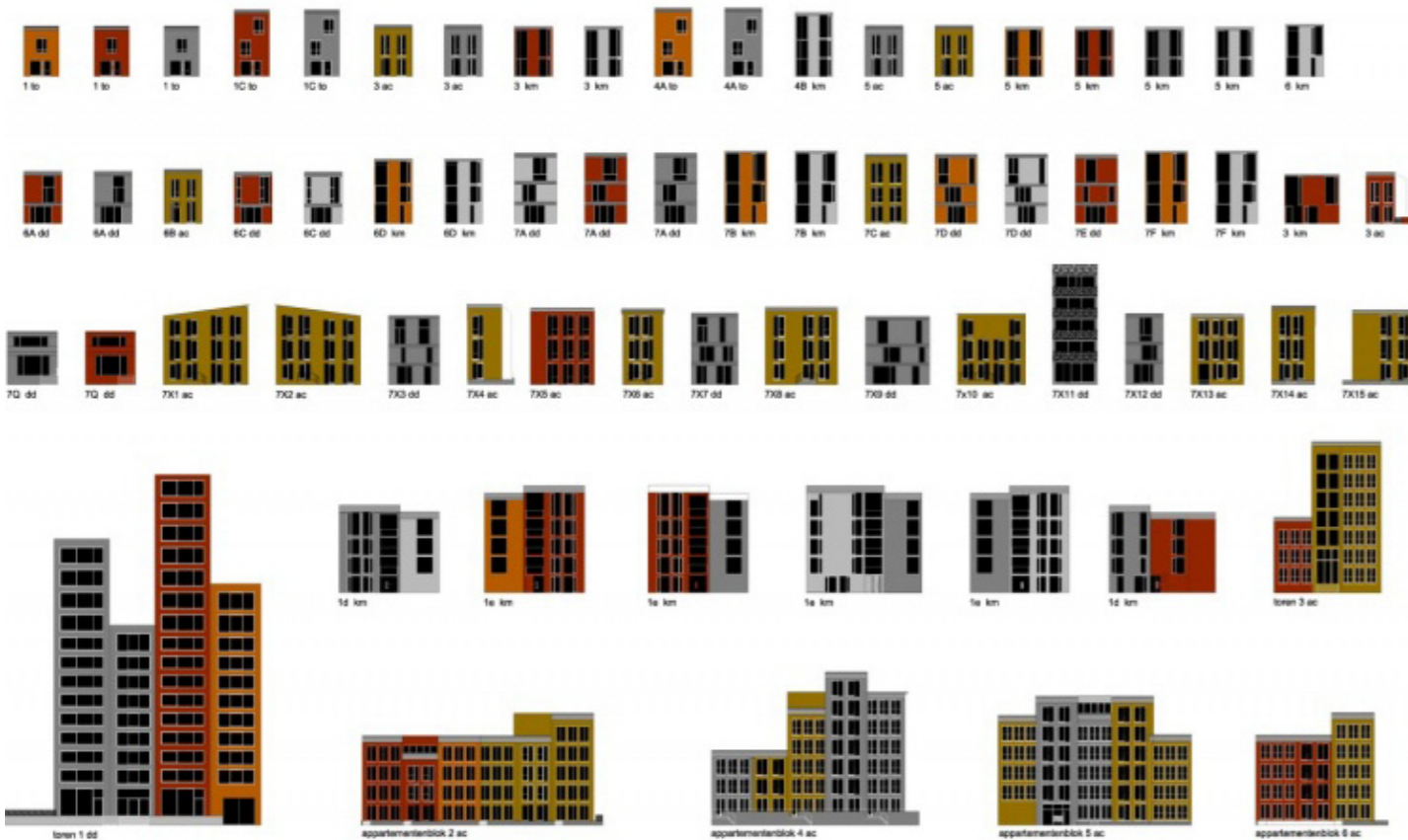
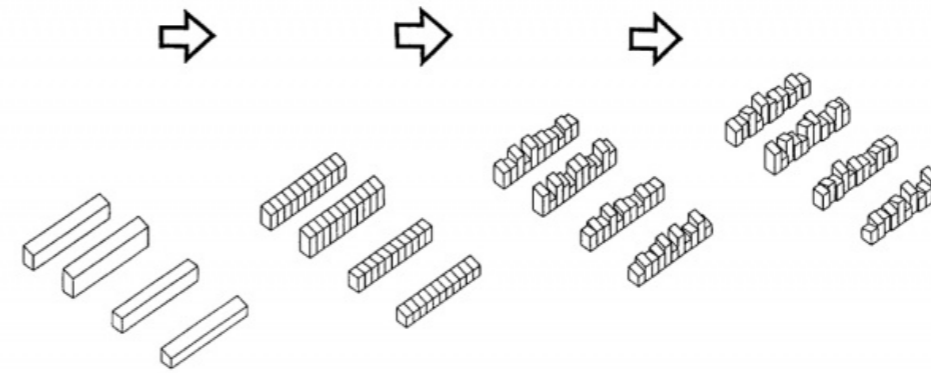

Ypenburg - deelplan 6

„Typ je organizovaná struktura budovy, její typický půdorys i průřez. Typ se vyvíjí tak dlouho, dokud nedosáhne své logické formy. Skutečný typ je k dispozici k nekonečnému používání. Nádražní budovy 19. století jsou typ, slouží a nemění se, nákupní galerie je typ - předek orientální bazar a římská bazilika.“ Leon Krier

- Prostřednictvím typů a jejich variací k různorodosti a bohatému prostředí
- rozbití uniformní řádkové zástavby
- vzorníky typů a sestavování skládačky

Ypenburg - deelplan 6 - vybraná realizace

různorodost sklonů střech

výšková členitost bloku

developer:	d'Artagnan building collective
stavební program:	137 rodinných domů, 60 bytů
architekt:	Frits van Dongen
tým:	F. Veerman, W. Bartels, W. Benschop
projekt:	1998
realizace:	2001 - 2003

Koncept řešení Cie architektů je v orientování společných pobytových prostor bytu jak do zahrady, tak do ulice. Okolo servisního jádra (WC, sklad, kuchyň) jsou situovány obytné místnosti, které jsou dosažitelné hned po vstupu do domu. V pěti bytových domech je horizontální pobyt vyjádřen vertikálně rozdělením zón s lodžie-mi a těmi s obývacími pokoji. Fasády mají působit neutrálním průčelím s maximem světla v horních patrech, zejména od ulice. Klíčovou roli hrají okna, která jsou robustní a sochařská, kontrast mezi hrubou cihlou a hladkými rámy oken a dveří dává fasádě dává fasádě hmatovou kvalitu. Velkou mírou opakování jsou domy rozlišitelné a tlumené stejně jako lehce identifikovatelné.

využití typů

vyznačení staveb CIE architektů

blok L'Ilia

„Klidná artikulace, víceúčelový městský mikrosvět propojující řady odlišných funkcí: nákupní galerie, obchodní průčelí, kanceláře, hotel. Megaforma hraničí s tradičními městskými formami působí jako milník, výrazný bod, město v miniatuře. V topografickém i sociálním smyslu vyvažuje onu městskou oblast bez míst, typickou pro velkoměsta“ Kenneth Framton

blok L'illa

architekt: Rafael Moneo
Manuel de Solà-Morales
vznik: 1. místo ve vyzvané mezinárodní soutěži 1986
realizace: 1993 - 1997
adresa: Avenida Diagonal, Barcelona

Na prázdné parcele respektující rozvrh urbanisty Cerdy i uzavřené blokové schéma byl postavena megastruktura spojující tradiční blokový rozvrh, ale s nespojitými a otevřenými vnitřními prostory charakteristickými pro urbanismus 60. a 70. let. Podélná budova pevně drží uliční frontu na hlavní barcelonskou ulici Diagonálu, směrem od ulice se více parkem, navazujícím hotelem a školou.

Budova je více jak 300 m dlouhá. Aby tak velká hmota nebyla uniformní, půdorysně i řezově se objemy a hmoty mění, jsou členěny a budova je dále perforována průchody. Tečné pohledy z hlavní ulice jsou přerušovány mnoha překážkami a budova tak nepůsobí masivně. Jde přitom ale o logické členění, budova respektuje hierarchii příčných ulic. Zvýšená výška na rohu s ulicí Numancia má vítat do města a působit tak jako milník.

V době doznívajícího postmodernismu a neotechnologických alternativ produkujících zaměnitelné nefunkční budovy L'illa objevuje zpátky charakteristické městské hodnoty, ale v jazyku moderní architektury. Pevnost, skulpturální vnější forma v kontrastu s nespojitostí, polyfunkcí a rozdílností průchodů, galerií.

Záměrně koncipovaná budova jako jednoduchý kontejner slouží velmi dobře i 15 let po svém vzniku.

Unterföhring Park Village Mnichov

Autor: MVRDV

Spoluautor: Lauber Architekten

Adresa: Betastraße, Mnichov - Unterföhring, Německo

Web: www.park-village.de

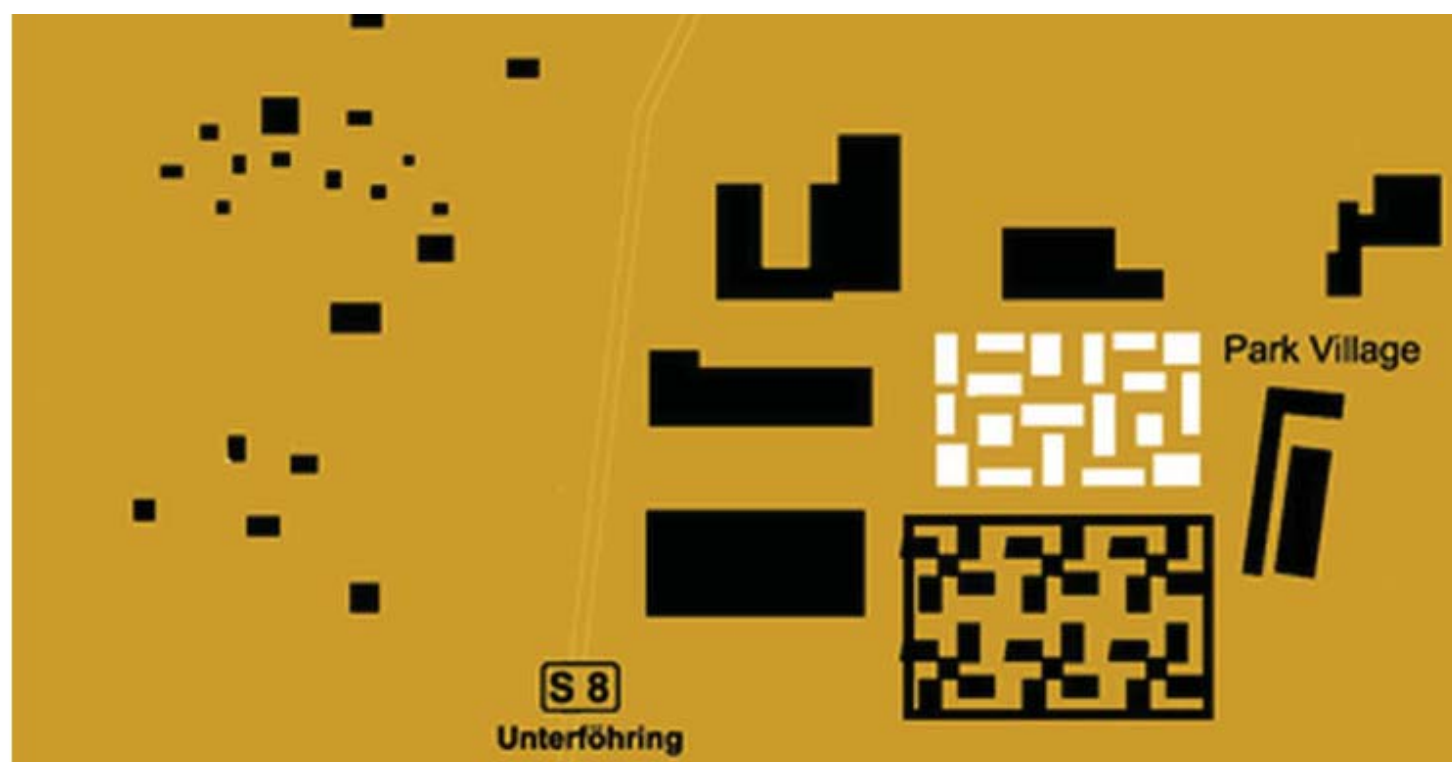
Realizace: 1. 2001 - 3. 2003

V kostce:

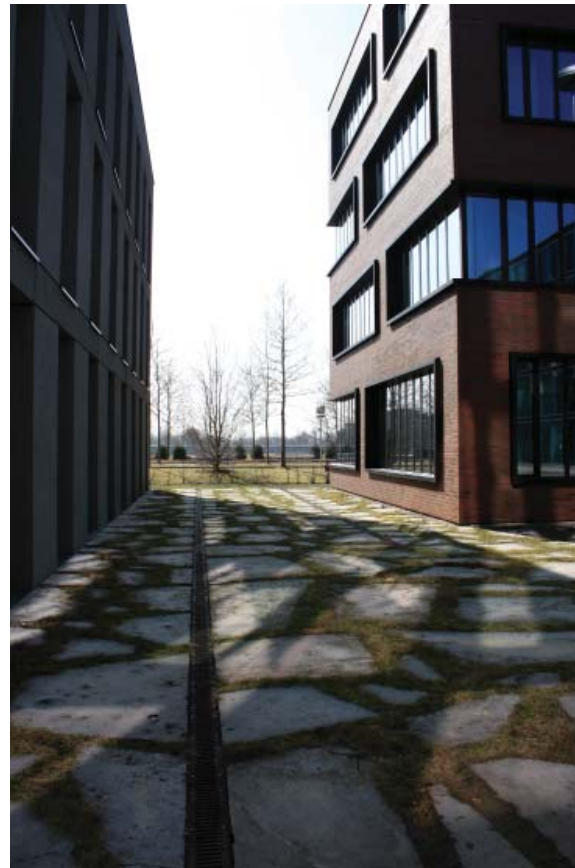
V nehostinném prostředí na periferii Mnichova vznikl moderní kancelářský svět. Holandská kancelář MVRDV a Lauber Architekten vytvořili svými devatenácti (1. fáze 9. domů už stojí a 2. fáze 10. domy se připravuje) budovami nový kancelářský svět - veselou kancelářskou vesnicí pro malé dynamické firmy, v níž se fasády hemží nejrozmanitějšími barvami a materiály.

Jedná se o nezaměnitelný areál, kde vynikají domy jako jednotlivci, ale zároveň působí jako harmonický celek. Je ideálním místem pro mladé a moderní podniky v oblasti médií a služeb.

Devět budov - každá se svojí vlastní identitou. Park Village je osvěžující případ moderní architektury vycházející vstříc potřebám současného člověka. Namísto uniformního řešení Park Village nabízí soubor devíti domů, jejichž rozdílné fasády se starají o živou mnohotvárnost a osobitost. Od harmonického dřevěného průčelí po futuristicky vyhlížející fasádu restaurace a správní budovy. Od jihoevropské terakotové fasády až po zrcadlicí high-tech prosklené stěny. Rozmanitost vytváří ojedinělé prostory a místo pro představitost a kreativitu.

Unterföhring Park Village Mnichov

Fasáda

Park Village v mnohém zosobňuje filosofii moderního podnikání - globalitu, mnohotvárnost a kreativitu. Díky mezinárodně orientovaným, světu otevřeným a tvůrčím mladým lidem se rodí světový obchod. Inspirováním se těmito lidmi vznikl Park Village, který nabízí pracoviště splňující jejich individuální představy a podporující jejich osobní rozvoj. Živoucí urbánní struktura Park Village vytváří zajímavé pracovní okolí bohaté na proměny. Svoji různorodou skladbou se staví do kontrastu k běžně vznikajícím velkým monotónním projektům.

Pozemek

Mnohé firmy pracující v oblasti sdělovacích prostředků objevily Unterföhring jako svoje sídlo už v 50. letech minulého století. V roce 1962 se sem přestěhoval Bayerische Rundfunk (Bavorský rozhlas) a ZDF (Druhá německá televize). Taurus-Film - byla první ze společností Kirchova mediálního impéria, která se zde v roce 1972 usadila. Následovaly Pro 7, Kabel 1, RTL 2, DSF a Premiere, které udělaly z Unterföhring nejdůležitější mediální místo v Německu, odkud vycházejí rozhodující impulzy do světa hospodářství i společnosti. Vedle značného počtu mediálních institucí se zde usadily i světově proslulé firmy z oblasti pojišťovnictví jako jsou Allianz a Swiss Re.

Unterföhring Park Village Mnichov

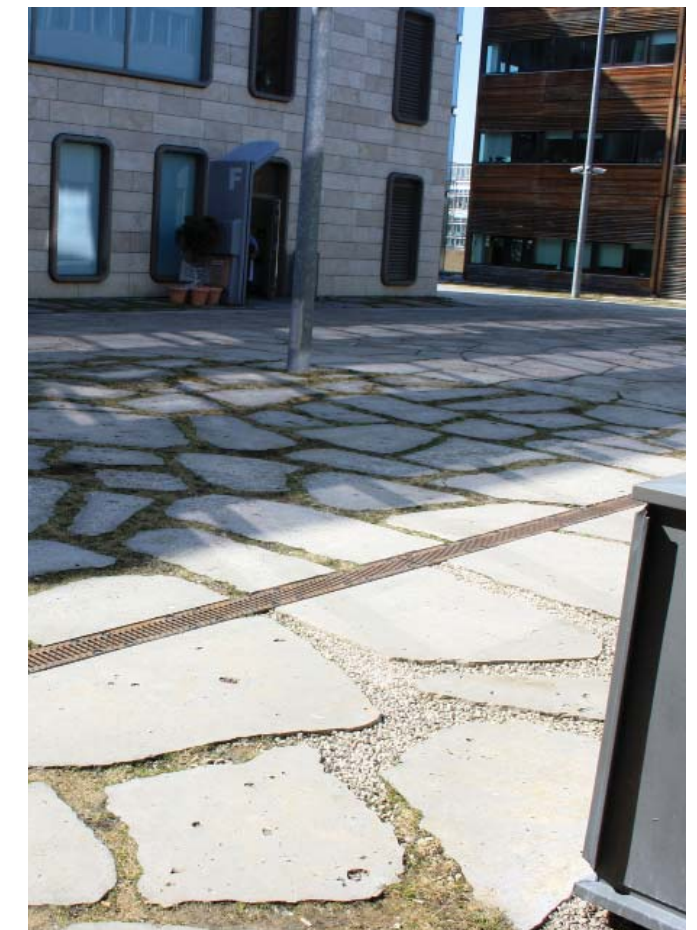
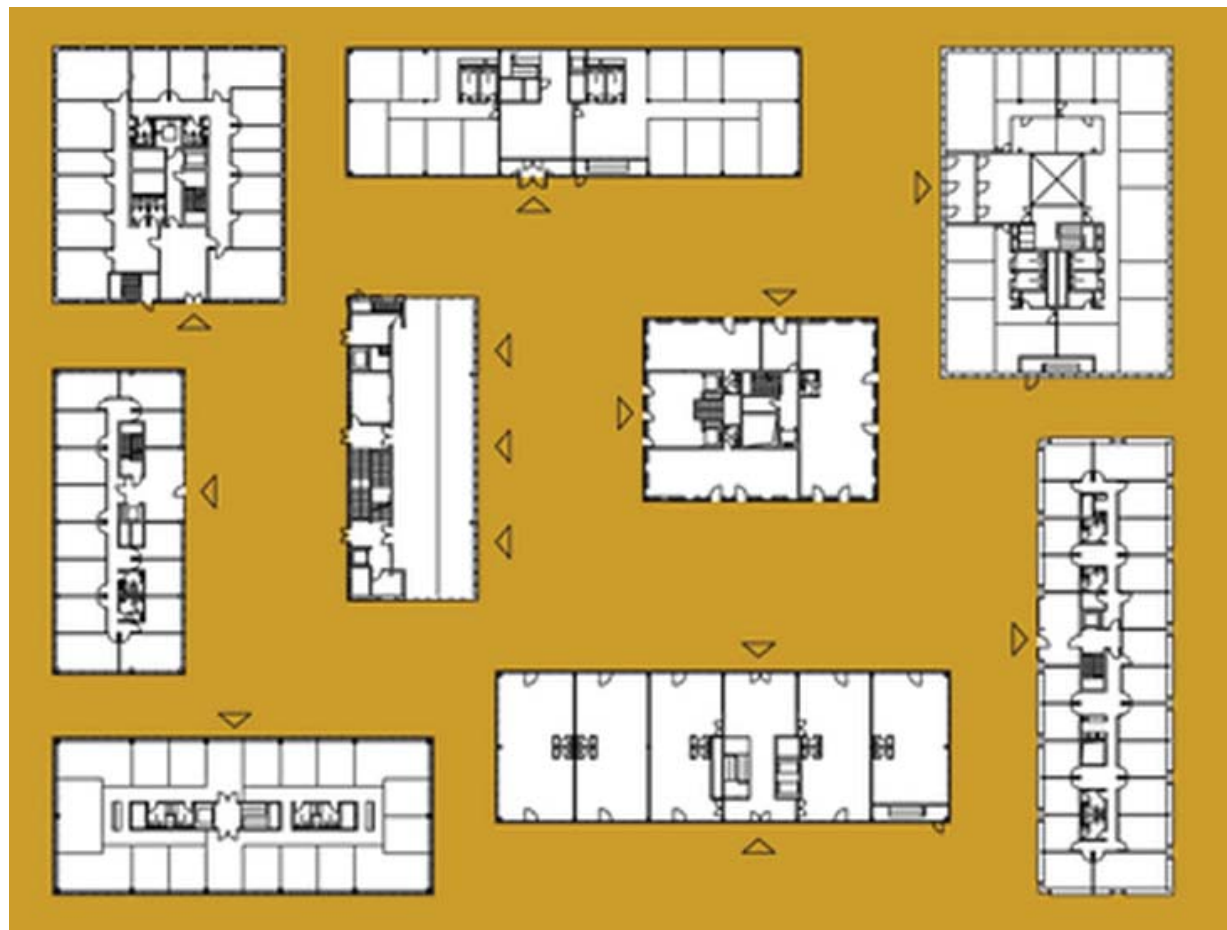

Okolní prostranství tvořené z přírodního kamene slouží jako místo k setkávání lidí a příležitostnému projetí aut pouze pro zásobování a hasičská auta. Soukromé zahrady, trávníky a terasy na střechách tvoří další krajinu, viditelné pouze z vnitřní strany úřadů. Obklopen stromy a živé ploty, soubor obdrží zelený pás, hraničící okolí.

Územní plán z Unterföhring Park Village bude realizován ve dvou fázích. Čtyři z devíti budov v první fázi navrhuje Lauber Architekten (Mnichov) a pět od MVRDV. Domy se liší v počtu podlaží a fasádním materiálem, jak je stanoveno územním plánem. To vede k heterogennímu souboru, kontrastující s rozsáhlými projekty v okolí.

Detail:

Flexibilní kancelářské jednotky jsou vybaveny nejnovější standard v oblasti informačních technologií. Jsou přizpůsobivé a rozšiřitelné v 1.35m síti, což umožňuje použití jich jako mobilní kanceláře, Open Office nebo smíšené kanceláře. Každé patro je možné rozdělit do dvou samostatných pronajimatelných jednotek. Jednotlivé stavby mohou být také spojeny pod nebo nad zemí v případě, že je potřeba větších celků. Oběh a manipulační prostor je minimalizován na vnitřní jádro.

Bydlení ve městě - inspirace českých architektů 30. let

Tusschendijken housing estate

Autor: **J. J. P. Oud**

Adresa: Rosener Manzstraat; Jan Kobellstraat; Gijsingstraat; Van Duylstraat, ROTTERDAM

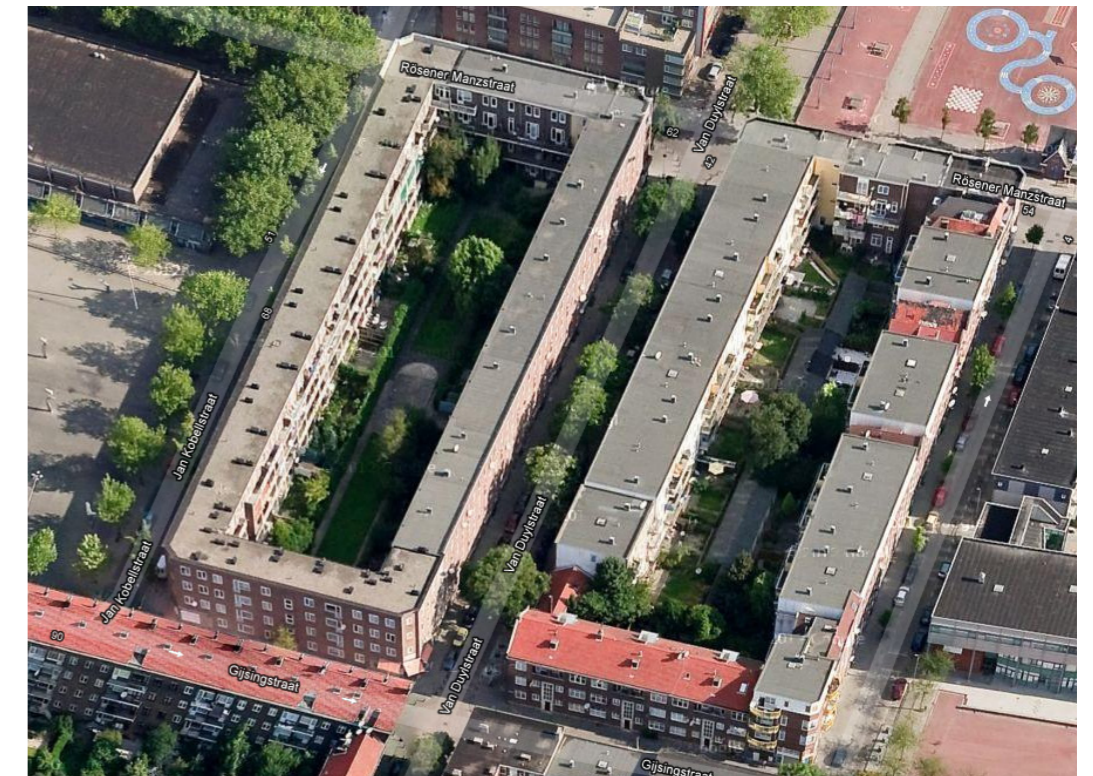
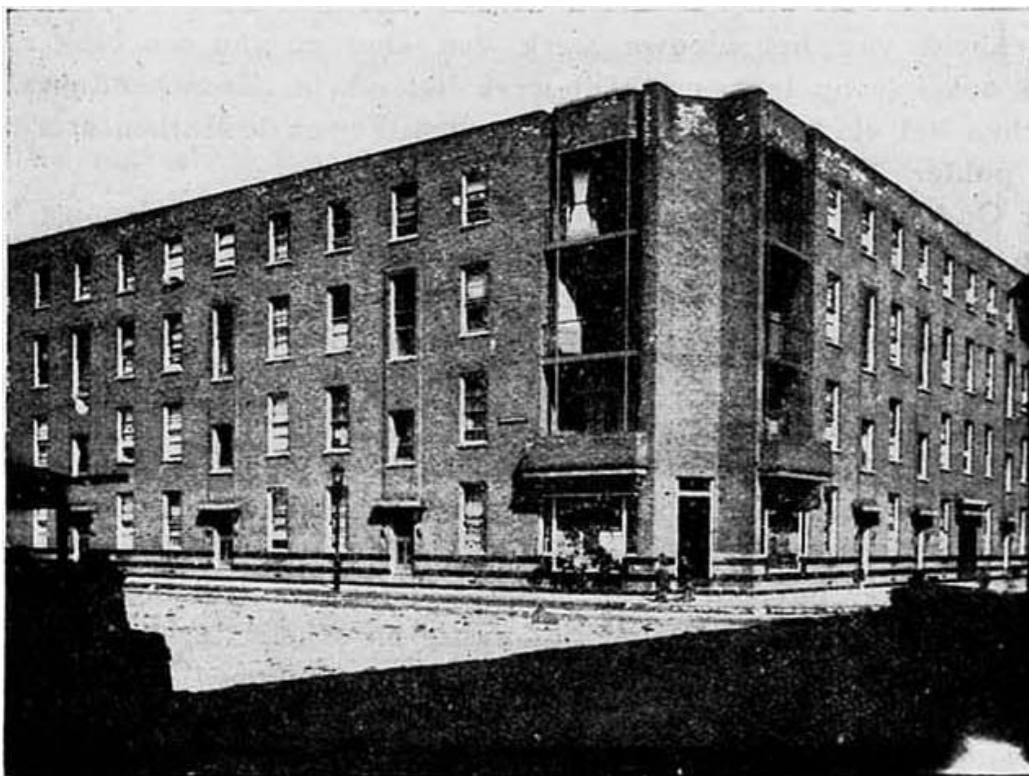
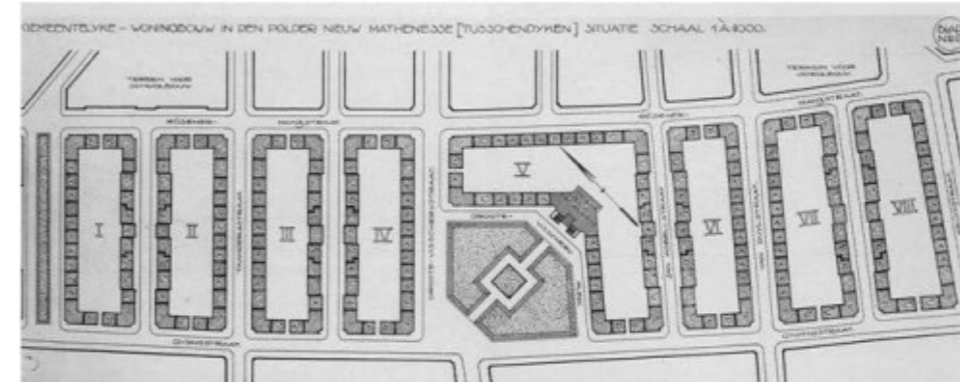
Realizace: 1923

Karel Lhota, Bydlení ve městě:

„Kde možno, zakládáme i uvnitř bloku zahrady. Hezký příklad - J.J.P. Oud“

- Každá rodina má uvnitř bloku svou vlastní zahrádku - přístup je zjednodušen holandským systémem bydlení

- **rodiny obývají** nikoli souvislou velkou plochu jednoho patra, ale **celý úzký výsek domu, ve všech patrech vzájemně spojený halově**, tím je zachován charakter rodinného domu.

Část 2. : Vývoj bytového domu v Čechách

Pavel Janák:

100 let nájemního domu v Praze

Jarmila Lisková:

Nájemní dům v současné výstavbě Velké Prahy

Pavel Janák (1882 - 1956)

„Je možno, že doba dnes skutečně chudne v silách, které by chtěly něco víc, než je nutnost a vlastní hmotný prospěch. Ale zdá se nám zase, že ani v naší době, ovládané tolik vlastními okovy věcnosti, neodumřela stará touha lidská, dělat i neužitečné jako potřebu vyjádření nitra. A vidíme-li, že zhuštěný život dneška a zvýšené technické možnosti vedou ke stavbám, které tak chtějí zůstat při nahé užitečnosti a věcnosti, vymřela tím snad a je ze světa odstraněna touha stvořit cosi vyššího?“

- kritik urbanistických projektů měst věží Perreta, Garnierových a Le Corbusierových principů
- odmítal mechanický diktát zástavby měst výškovými budovami bez lidského rozměru
- velkoměsta se musí bránit kvantitativnímu zahušťování území budováním zahradních měst s intimitou rodinných domů
- projektoval nové městské čtvrti Prahy Strašnice a Střešovice, jeho vize rozvoje Prahy jsou v textu „Křížová serpentina“ o regulaci levého břehu Vltavy
- činžovní domy už vystavěné nehodlal dále doplňovat blokovou soustavou, kterou považoval za vývojově překonanou, navrhoval situovat nájemní domy v rámci otevřeného systému do zahrad

- člen státní regulační komise Prahy, zabýval se zejména **otázkou bydlení**
- vyučoval **předmět bydlení na VŠUP**
- kritik kolektivního bydlení (skupiny okolo Karla Teigehe), které rozpouštělo tradiční sociální jednotku - rodinu

- Dva důležité analytické spisy:

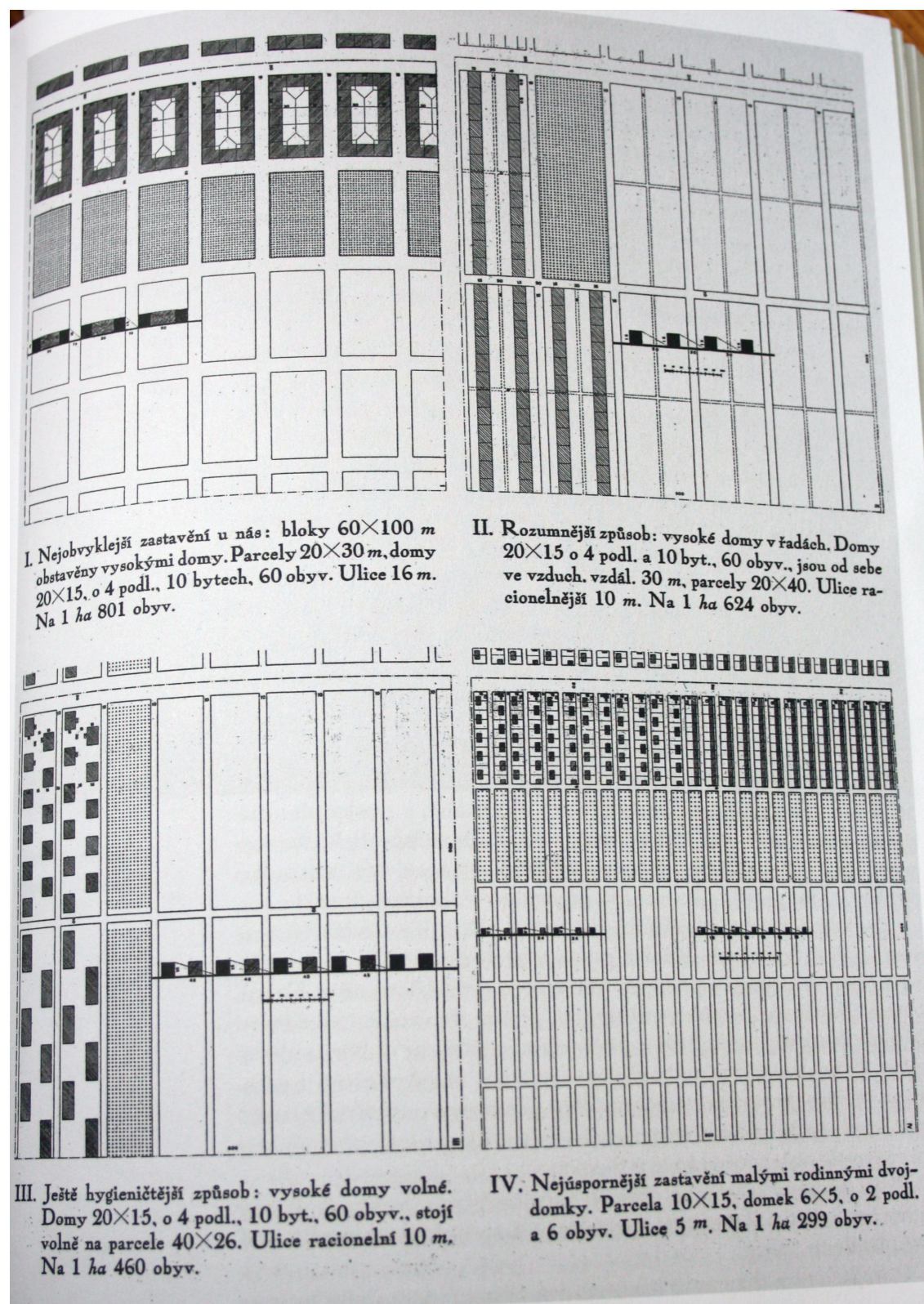
Sto let obytného domu nájemního v Praze - teoretický přehled, názorné příklady z minulosti a současnosti

Výstava bydlení - Osada Baba - nastínění možného východiska do budoucnosti

+ **Co jsme se dozvěděli na Babě** - série tabulek vypracovaných Janákovými studenty, porovnávají číselně parametry stavebních prvků u 20 domů vybudovaných na Babě (oken, tvary a velikosti půdorysů). Dále statistické měření oslunění. Závěry se snažil aplikovat ve své architektonické praxi. Na základě sběru empirických dat měla vzniknout syntetická studie.

Pavel Janák: Bydlíme hustě nebo řídce?

esej pro časopis Styl 10 (15), 1929 - 1930, č. 2, s. 33-39, a č.4-6, s. 95-97.

- staré části měst se jakýmsi metodami „regulují“, nové čtvrti se zakládají, respektive rostou dle náhody.

Čím je charakterizován poměr obyvatel k ploše města?

- otázka účelné velikosti města, otázka, kolik připadá nebo má připadat na jednoho obyvatele užitého prostoru, kolik ulic, kolik veřejných volných prostorů..
- toto vše je zjišťováno dodatečně, ve starších částech města se zjistí, že nezdravým poměrům odpovídají vysoké číslce a poměrné hustoty bydlení
- zakládají se nové čtvrti s velmi řídkým obydlím

Zdá se, že v bydlení neexistuje jiná hodnota, než prostor. Věří se, že existují dva zásadní způsoby bydlení:

1. ve velkých domech, mnohapatrových a mnohabytových
2. v rodinných domech, jednobytových

Janák kritizuje obě tyto formy - 1. uzavřené bloky, minimální a nedostatečné ulice

2. vilové čtvrti o ohromných parcelách, předimenzované, nehospodárné

Všechno se měří (průměrná potřeba tepla, plynu, bílkovin, alkohol), ale ve věcech prostoru žijeme v úplné náhodnosti, neurčitosti a nevědomosti.

Nevíme, zda bydlíme hustě, nebo řídce, nevíme kdy je to dobře a kdy špatně.

Je-li příliš husté osídlení nezdravé, nezdravé, nelze opatřit člověku opačnou možnost - dobré bydlení za největší řídkosti osídlení.

Podmínky pro život člověka musí být upraveny v mezích, dolní mez je to co není škodlivě zdraví, horní je hospodářská dostupnost.

Nutnost rozboru:

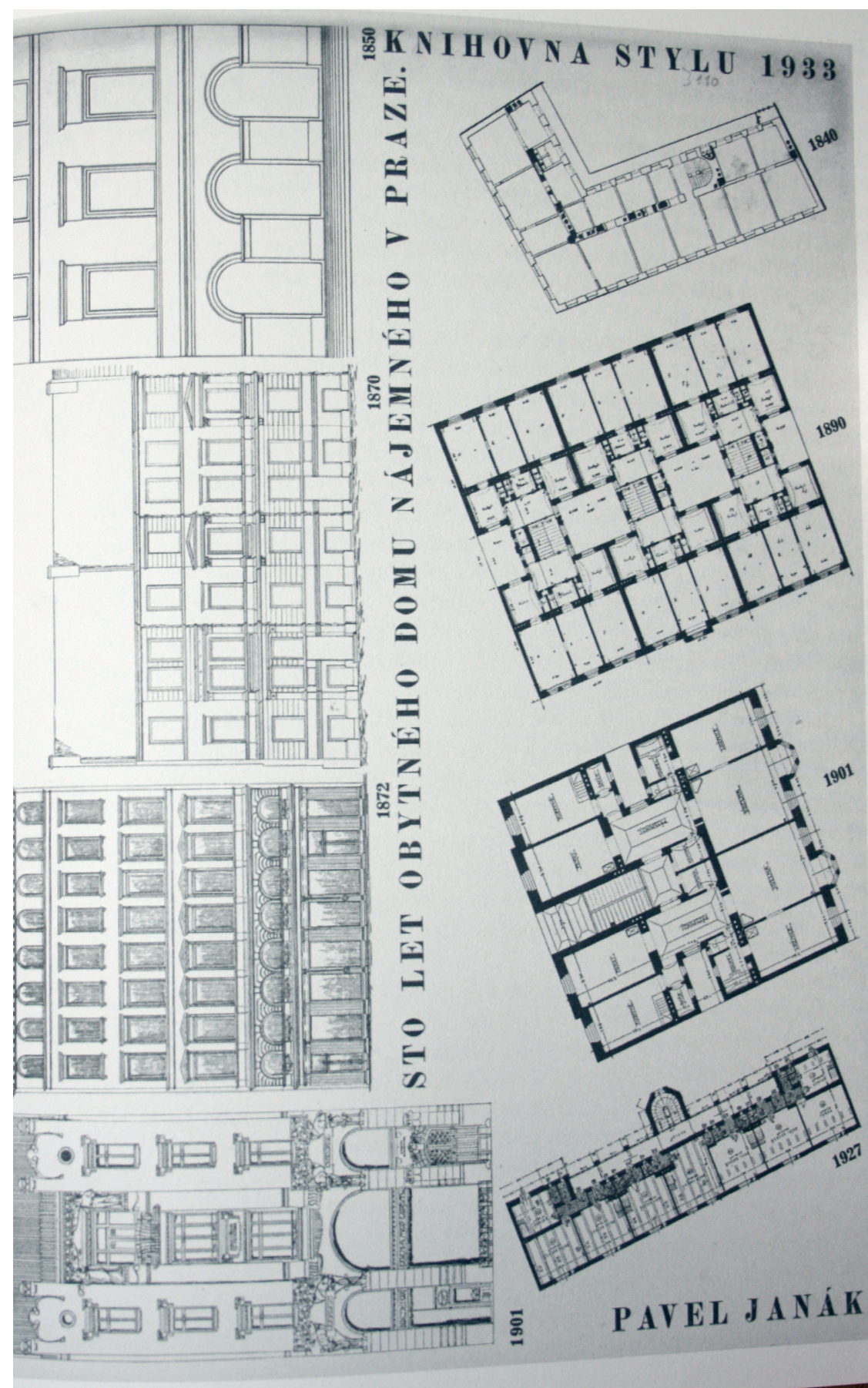
1. hustoty bydlení
2. potřebné plochy ulic
3. velikost města a důsledky z toho plynoucí

Závěry:

- 1) při různém způsobu zastavění a různé hustotě bydlení připadá na obyvatele plocha od 12,5 m² (činžák) do 142,8 m² (vila). **Pravda je uprostřed.**
- 2) množství a velikost ulic a veřejných prostor je také důsledkem různého zastavění a hustoty bydlení
- 3) relativní velikost města je důležitou okolností pro praktičnost a provozní racionálnost města město neodůvodněně řídko osídlené vzrůstá do velikých rozměrů, vzrůstají i okolnosti a starosti, pohybový a časový náklad a finanční a energetický.

Čím je město větší, tím se stává nehospodárnějším.

Pavel Janák: Sto let obytného domu nájemného v Praze

účel:

věcná dokumentace, vydávající svědectví o panujících bytových podmínkách

- analyzoval domy ze stavebního archívu Prahy
- sestavil slabikář typů nájemních domů
- vývoj typologie vícepodlažních obytných domů, bytů od 20. let 19. století až do 20. let 20. století
- půdorys podlaží, nárys fasády, medailon domu a Janákův kritický komentář
- nejsou prezentována jen nejkvalitnější díla, ale jde o vývoj stavebního typu
- Janáka při práci zaskočila převaha negativních příkladů

